

Skyddsklassificering (uppdaterad 29.1.2020)

De sedvanliga försiktighetsåtgärderna används alltid, men väljs enligt mikroben smittväg. En mikrob kan spridas via flera olika smittvägar, och då används flera skyddsklasser samtidigt. Då ska särskild uppmärksamhet fästas vid ordningen skydden tas av så att det inte uppstår en situation där man med sina egna händer kontaminerar slemhinnorna i ögon, näsa eller mun eller sprider mikroben i omgivningen: 1) ta av skyddsrock/overall och skyddshandskar 2) desinficera händerna 3) ta av ögonskydd/visir och hårskydd

4) desinficera händerna 5) ta av andningsskyddet

6) desinficera händerna.

	Sedvanliga försiktighetsåtgärder	Försiktighetsåtgärder vid kontaktsmitta	Försiktighetsåtgärder vid droppsmitta	Luftisolering
Vägledning för patienter och besökare	Desinfektion av händer <ul style="list-style-type: none"> när man kommer till och går från avdelningen och patienters rum före måltider efter toalettbesök efter att man har hostat och snutit sig Hosthygien vid luftvägsinfektioner <ul style="list-style-type: none"> när man hostar och nyser ska munnen och näsan i första hand täckas med en engångsnäsduk. Näsduken slängs omedelbart i soporna. 	<ul style="list-style-type: none"> som vid sedvanliga försiktighetsåtgärder patienten hänvisas till sitt eget rum, men bärare av multiresistenta bakterier kan röra sig fritt så länge sekret inte sprids i omgivningen eller patienten har diarré måltider intas i patientens rum, men bärare av en multiresistent bakterie kan äta i dagrummet besökare hänvisas ta kontakt med vårdpersonal innan de går in i rummet 	<ul style="list-style-type: none"> som vid sedvanliga försiktighetsåtgärder betoning av hosthygien 	<ul style="list-style-type: none"> som vid sedvanliga försiktighetsåtgärder patienten får enbart lämna sitt rum för undersökningar och behandlingar besökare vägleds i hur andningsskydd tas av och på på korrekt sätt
Val av rum	<ul style="list-style-type: none"> Enkelrum om patientens omgivning kontamineras av sekret (även avföring och urin, hudflagor) eller om patienten inte klarar av att följa hygienanvisningarna 	<ul style="list-style-type: none"> Enkelrum med egen toalett och eget tvättutrymme eller i sista hand gemensamma tvättutrymmen 	<ul style="list-style-type: none"> Enkelrum med egen toalett och eget tvättutrymme. Om det inte är möjligt ska avståndet mellan patienterna vara tillräckligt (minst 1 m) 	<ul style="list-style-type: none"> Isoleringsrum med undertryck, med egen toalett och eget tvättutrymme samt sluss
Rummets utrustning	<ul style="list-style-type: none"> bara de hjälpmedel och redskap som behövs för vården desinfektionsmedel för sekretfläckar samt handdukar 	<ul style="list-style-type: none"> rooms-/patientspecifika vård-, undersökningsredskap och hjälpmedel samt hygienprodukter 	<ul style="list-style-type: none"> rooms-/patientspecifika vård-, undersökningsredskap och hjälpmedel samt hygienprodukter 	<ul style="list-style-type: none"> rooms-/patientspecifika vård-, undersökningsredskap och hjälpmedel samt hygienprodukter

	<p>och desinfektionsmedel för desinfektion av redskap (enhetsspecifika inom långtidsvården)</p> <ul style="list-style-type: none"> • insamlingskärl för vasst avfall (enhetsspecifika inom långtidsvården) • tvättbart skydd eller engångsskydd på madrass och kudde • egna salvor, talk och tandkräm o.d. för varje patient 	<ul style="list-style-type: none"> • skyddsutrustning som behövs • rumsspecifika städredskap, tvätt- och soptunnor • engångsartiklar rekommenderas 	<ul style="list-style-type: none"> • skyddsutrustning som behövs • rumsspecifika städredskap, tvätt- och soptunnor • engångsartiklar rekommenderas 	<ul style="list-style-type: none"> • skyddsutrustning som behövs • rumsspecifika städredskap, tvätt- och soptunnor • engångsartiklar rekommenderas
Handhygien	<ul style="list-style-type: none"> • inga armbandsur, ringar eller armband • korta naglar, inga lös- eller gelénaglar • omsorg om huden på händerna • hudskador på händerna behandlas, vid behov kontakt med företagshälsovården <p>Desinfektion av händer</p> <ul style="list-style-type: none"> • före och efter kontakt med patienten eller aseptiska ingrepp • innan skyddshandskar eller andra skydd tas på och efter att de tagits av • efter att ha vidrört området kring patienten <p>Handtvätt med tvål och vatten</p> <ul style="list-style-type: none"> • när händerna är synligt smutsiga eller känns smutsiga • Vid behandling av diarrépatienter med norovirus eller Clostridium difficile, efter att ha vidrört deras vårdmiljö eller • infektionssekret (observeras redan innan diagnosen) 	<ul style="list-style-type: none"> • som vid sedvanliga försiktighetsåtgärder • desinfektion av händer när man går in och ut ur rummet 	<ul style="list-style-type: none"> • som vid sedvanliga försiktighetsåtgärder • desinfektion av händer när man går in och ut ur rummet 	<ul style="list-style-type: none"> • som vid sedvanliga försiktighetsåtgärder • desinfektion av händer när man går in och ut ur rummet

	fastställts)			
Arbetskläder	<ul style="list-style-type: none"> • korta ärmar eller ärmar uppdragna till armbågarna 	<ul style="list-style-type: none"> • som vid sedvanliga försiktighetsåtgärder 	<ul style="list-style-type: none"> • som vid sedvanliga försiktighetsåtgärder 	<ul style="list-style-type: none"> • som vid sedvanliga försiktighetsåtgärder

Skyddshandskar	<ul style="list-style-type: none"> • vid hantering av blod, sekret, sår, hudskador, slemhinnor eller kontaminerade områden eller redskap 	<ul style="list-style-type: none"> • när man vidrört patienten och näromgivningen • skyddshandskar tas på i patientrummet 	<ul style="list-style-type: none"> • som vid sedvanliga försiktighetsåtgärder 	<ul style="list-style-type: none"> • som vid sedvanliga försiktighetsåtgärder
Skyddsrock, skyddsförkläde med ärmar eller overall ¹	<ul style="list-style-type: none"> • vid risk för blod- eller sekretstänk 	<ul style="list-style-type: none"> • när man vidrört patienten och näromgivningen • skyddsrocken tas på utanför patientrummet eller i slussen • skyddsutrustningen tas av i patientrummet 	<ul style="list-style-type: none"> • som vid sedvanliga försiktighetsåtgärder 	<ul style="list-style-type: none"> • som vid sedvanliga försiktighetsåtgärder
Kirurgiskt mun- och nässkydd	<ul style="list-style-type: none"> • vid risk för blod- eller sekretstänk 	<ul style="list-style-type: none"> • som vid sedvanliga försiktighetsåtgärder 	<ul style="list-style-type: none"> • vid behandling med närkontakt (avstånd mindre än 1 meter) 	<ul style="list-style-type: none"> • som vid sedvanliga försiktighetsåtgärder
Andningsskydd ²				<ul style="list-style-type: none"> • Andningsskydd i klass FFP3 eller FFP2 • Andningsskydd tas alltid på och av i slussen
Skyddsglasögon eller mask med visir	<ul style="list-style-type: none"> • vid risk för blod- eller sekretstänk till exempel vid en enhet inom mun- och tandvården 	<ul style="list-style-type: none"> • som vid sedvanliga försiktighetsåtgärder 	<ul style="list-style-type: none"> • vid behandling med närkontakt (avstånd mindre än 1 meter) 	<ul style="list-style-type: none"> • som vid sedvanliga försiktighetsåtgärder
Förebyggande av stick- och snittolyckor	<ul style="list-style-type: none"> • vassa föremål slängs utan hylsor i avfallsbehållare för vassa föremål (EN ISO 23907:2012) • användning av säkerhetsutrustning 	<ul style="list-style-type: none"> • som vid sedvanliga försiktighetsåtgärder 	<ul style="list-style-type: none"> • som vid sedvanliga försiktighetsåtgärder 	<ul style="list-style-type: none"> • som vid sedvanliga försiktighetsåtgärder
Sekretfläckar	<ul style="list-style-type: none"> • synliga blod- och sekretfläckar avlägsnas omedelbart med desinfektionsmedel (EN 13697) • klor 500–1000 ppm när sekretet har sugits upp eller klor 5000 ppm eller ett peroxygenbaserat desinfektionsmedel direkt på fläcken 	<ul style="list-style-type: none"> • som vid sedvanliga försiktighetsåtgärder 	<ul style="list-style-type: none"> • som vid sedvanliga försiktighetsåtgärder 	<ul style="list-style-type: none"> • som vid sedvanliga försiktighetsåtgärder

Vård- och undersökningsredskap	<ul style="list-style-type: none"> • rengöring, desinfektion eller sterilisering enligt hur de används 	<ul style="list-style-type: none"> • engångsartiklar i första hand • redskap som används flera gånger rengörs och desinficeras • separat provtagningsutrustning för varje patient 	<ul style="list-style-type: none"> • engångsartiklar i första hand • redskap som används flera gånger rengörs och desinficeras • separat provtagningsutrustning för varje patient 	<ul style="list-style-type: none"> • engångsartiklar i första hand • redskap som används flera gånger rengörs och desinficeras • separat provtagningsutrustning för varje patient
Städning	<ul style="list-style-type: none"> • svagt basiskt allrengöringsmedel och patientspecifika mikrofiberstäddukar • använd desinficerande engångsdukar för att torka av de redskap, till exempel infusionsautomater, i patientens vårdmiljö som anstaltsvården inte rengör • på enheter inom mun- och tandvården rengörs kontaktytorna dagligen med engångsstäddukar, med allrengöringsmedel eller desinficerande dukar 	<ul style="list-style-type: none"> • separat städutrustning för varje rum • samma skyddsutrustning som avdelningens personal • daglig städning med allrengöringsmedel, men i samband med patienter med kräkningar och diarré/epidemier och slutstädning används 1000 ppm klor på kontaktytor och i toalett- och tvättutrymmena (annat desinfektionsmedel kan användas enligt sjukhusets praxis) 	<ul style="list-style-type: none"> • som vid sedvanliga försiktighetsåtgärder • separat städutrustning för varje rum • samma skyddsutrustning som avdelningens personal 	<ul style="list-style-type: none"> • som vid sedvanliga försiktighetsåtgärder • separat städutrustning för varje rum • samma skyddsutrustning som avdelningens personal
Smutstvätt	<ul style="list-style-type: none"> • smutstvätt placeras i slutna tvättpåsar i patientrummet utan att damma av dem 	<ul style="list-style-type: none"> • märks inte separat • madrasskyddet torkas av med 1000 ppm klor eller skickas till tvätteriet 	<ul style="list-style-type: none"> • som vid sedvanliga försiktighetsåtgärder 	<ul style="list-style-type: none"> • som vid sedvanliga försiktighetsåtgärder
Kroppsavskräpningar	<ul style="list-style-type: none"> • sekret hålls i avloppet eller i en desinficerande sköljmaskin och undvik stänk 	<ul style="list-style-type: none"> • som vid sedvanliga försiktighetsåtgärder 	<ul style="list-style-type: none"> • som vid sedvanliga försiktighetsåtgärder 	<ul style="list-style-type: none"> • som vid sedvanliga försiktighetsåtgärder
Avfall	<ul style="list-style-type: none"> • avfall sorteras och packas i patientrummet 	<ul style="list-style-type: none"> • som vid sedvanliga försiktighetsåtgärder 	<ul style="list-style-type: none"> • som vid sedvanliga försiktighetsåtgärder 	<ul style="list-style-type: none"> • som vid sedvanliga försiktighetsåtgärder

Underhållning, leksaker, böcker		<ul style="list-style-type: none"> • används bara av en patient under vårdperioden • ska gå att desinficera • i första hand får barnet leka med leksaker och spel hemifrån, avdelningens böcker kan tas in i patientrummet utom vid spy- och diarrésjukdom 	<ul style="list-style-type: none"> • används bara av en patient under vårdperioden • ska gå att desinficera • i första hand får barnet leka med leksaker och spel hemifrån, avdelningens böcker kan tas in i patientrummet utom vid spy- och diarrésjukdom 	<ul style="list-style-type: none"> • används bara av en patient under vårdperioden • ska gå att desinficera • i första hand får barnet leka med leksaker och spel hemifrån, avdelningens böcker kan tas in i patientrummet utom vid spy- och diarrésjukdom
Patienttransport	<ul style="list-style-type: none"> • när patienten transporteras ska handdesinfektionsmedel användas före och efter transporten 	<ul style="list-style-type: none"> • som vid sedvanliga försiktighetsåtgärder 	<ul style="list-style-type: none"> • som vid sedvanliga försiktighetsåtgärder • vid behov används kirurgiskt mun- och nässkydd på patienten för att förhindra droppsmitta i omgivningen 	<ul style="list-style-type: none"> • som vid sedvanliga försiktighetsåtgärder • kirurgiskt mun- och nässkydd på patienten • transportören använder andningsskydd i kategori FFP2 eller FFP3 • transport direkt till undersöknings-/behandlingsrummet och tillbaka till patientrummet
Rehabilitering/terapi	<ul style="list-style-type: none"> • sedvanliga försiktighetsåtgärder gällande handhygien, arbetskläder och skyddsutrustning 	<ul style="list-style-type: none"> • utanför patientrummet: desinfektion av patientens händer och rena kläder, desinfektion av personalens händer 	<ul style="list-style-type: none"> • som vid sedvanliga försiktighetsåtgärder • vid behov används kirurgiskt mun- och nässkydd på patienten för att förhindra droppsmitta i omgivningen 	<ul style="list-style-type: none"> • primärt i isoleringsrum • samma skyddsutrustning som avdelningens personal

¹ Skyddsförkläde, skyddsrock eller skyddsoverall väljs enligt den mikrob patienten bär. Långärmad rock rekommenderas vid vård av patienter med SARS och MERS och skyddsoverall vid vård av patienter med hemorragisk feber.

² Används även vid behandling av patienter som insjuknat i en sjukdom som sprids som droppsmitta, om ingrepp som bildar aerosol genomförs. Dessa är bland annat slem sugning ur luftvägarna, intubering, bronkoskopi, nebulisatorbehandling och återupplivning.